

POSTANOWIENIE

Dnia 20 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania L.T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G.

o przyznanie emerytury,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 grudnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 21 grudnia 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża wnioskodawcy kosztami pełnomocnika organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 grudnia 2016 r., sygn. akt III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...] – w sprawie z odwołania L.T. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G. o przyznanie emerytury – oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.. z 28 stycznia 2016 r., sygn. akt VI U [...], w którym oddalono odwołanie ubezpieczonego od decyzji organu rentowego z 15 października 2015 r. oraz z 9 listopada 2015 r., odmawiających ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano

na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej – art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. „wyrażającą się w nieprzyznaniu emerytury ubezpieczonemu z uwagi na:

1. niedoliczenie do 25-letniego ogólnego stażu ubezpieczeniowego okresu uczęszczania przez ubezpieczonego do szkoły przysposobienia zawodowego,

2. pominięcie przez Sądy obu instancji dowodu z dokumentu - świadectwa pracy w Zakładzie Murarskim K.K. i niedoliczenie wskazanego w tym świadectwie okresu zatrudnienia do 25-letniego ogólnego stażu ubezpieczeniowego oraz brak precyzyjnego matematycznego wyliczenia 25-letniego stażu ubezpieczeniowego, uniemożliwiającego dokonanie weryfikacji procesowej przez ubezpieczonego,

3. pominięcie w ocenie prawnej przez Sąd II instancji świadectwa pracy w szczególnych warunkach, brak precyzyjnego i matematycznego wyliczenia okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach i w konsekwencji przyjęcie oraz ogólnikowe arbitralne stwierdzenie, nienadające się do weryfikacji procesowej, iż praca świadczona przez ubezpieczonego nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach, pomimo, iż wbrew poczynionym ustaleniom faktycznym praca wykonywana przez ubezpieczonego była pracą określoną w wykazie A, Dział XIV, poz. 17 - lakierowanie ręczne lub natryskowe - nie zhermetyzowane”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o: 1. wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; 2. oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania; 3. zasądzenie od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście

uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony tym, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz

sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Autorka rozpatrywanej skargi, w próbie wykazania oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej, ogranicza się do przedstawienia trzech – zacytowanych wyżej – twierdzeń stanowiących w istocie prostą negację stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]. Twierdzenia te nie są powiązane w swojej konstrukcji z żadnym konkretnie wskazanym przepisem (przepisami) prawa; brakuje odpowiedniego wyводу zawierającego argumentację, którą autorka skargi wykazałaby walor oczywistej zasadności jej skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Postawione w uzasadnieniu wniosku kwestie nie uwzględniają stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji w zakresie oceny zasadności dochodzonego w sprawie roszczenia emerytalnego.

Co do twierdzenia o niedoliczeniu do 25-letniego ogólnego stażu ubezpieczeniowego okresu uczęszczania przez ubezpieczonego do szkoły przysposobienia zawodowego, skarga nie uwzględnia tego, że Sąd drugiej instancji oceniając to, czy do ubezpieczeniowego stażu pracy można doliczyć ubezpieczonemu okres nauki w dwuletniej szkole przysposabiającej do zawodu murarza w G. od 1 września 1972 r. do 12 czerwca 1974 r. wskazał, że na okoliczność faktycznie wykonywanej przez odwołującego pracy we wskazanym przedziale czasowym Sąd pierwszej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe z dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych i aktach sprawy, w tym z zeznań ubezpieczonego. Właściwa ocena materiału dowodowego

doprowadziła Sąd Okręgowy do prawidłowych ustaleń co do zakresu i warunków w jakich nauka miała miejsce. Według Sądu drugiej instancji ubezpieczony nie udowodnił, aby w spornym okresie był zatrudniony jako osoba młodociana w oparciu o umowę o naukę zawodu. Nie przedstawił ani samej umowy ani świadectwa pracy, czy też wpisu w legitymacji ubezpieczeniowej. Ubezpieczony niewątpliwie uczestniczył w obowiązkowych praktykach zorganizowanych przez szkołę, nie jest to jednak wystarczające do uznania okresu tego jako okresu ubezpieczenia. Ocena prawna zaskarżonego wyroku w omawianym zakresie zasadza się na szczegółowej analizie przepisów prawa materialnego wraz z przedstawionymi poglądami judykatury, analizie szeroko przedstawionej w jego uzasadnieniu.

Co do twierdzenia o pominięciu przez Sądy obu instancji okresu zatrudnienia skarżącego w Zakładzie Murarskim K.K. i niedoliczenia wskazanego okresu do 25-letniego ogólnego stażu ubezpieczeniowego stwierdzić należy, że z uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji wynika, że przedmiotowy okres pracy skarżącego od 2 lipca 1974 r. do 24 lutego 1975 r. jako pomocnika murarza został uwzględniony w zakresie oceny prawa do spornego w sprawie świadczenia emerytalnego.

Trzecie z postawionych w uzasadnieniu wniosku twierdzeń nie uwzględnia stanowiska zaskarżonego wyroku co do oceny charakteru pracy skarżącego jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu drugiej instancji praca ubezpieczonego w „S.” w G. nie mogła być traktowana jako praca w szczególnych warunkach, uprawniająca do uzyskania emerytury w obniżonym wieku. Sąd drugiej instancji stwierdził, że wprawdzie świadkowie powołani przez ubezpieczonego wskazywali, że ubezpieczony pracował jako malarz, niemniej zeznania świadków, wsparte nawet zeznaniami ubezpieczonego, nie mogły samodzielnie i w oderwaniu od pozostałych dowodów potwierdzić faktu bezspornego wykonywania przez ubezpieczonego pracy w warunkach szczególnych. Zeznania świadków były ogólnikowe oraz sprzeczne ze zgromadzonymi w sprawie dokumentami, a tym samym nie mogły stanowić samodzielnej podstawy do zaliczenia ubezpieczonemu spornego okresu jako okresu pracy w warunkach szczególnych. Według Sądu drugiej instancji

świadkowie nie potwierdzili, że ubezpieczony przez cały okres zatrudnienia zajmował się malowaniem i lakierowaniem natryskowym (tylko taka praca uprawnia do skorzystania z możliwości przejścia na wcześniejszą emeryturę). Według Sądu zeznań świadków nie sposób wyciągnąć tak dalekich wniosków, jak czyni to ubezpieczony, że przez cały okres zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym – nie zhermetyzowanym. Zeznania ubezpieczonego oraz zeznania świadków pozostają też w sprzeczności z zgromadzonymi w sprawie dowodami w postaci dokumentacji pracowniczej. Ze świadectwa pracy z dnia 30 września 2003 r. wynika, że odwołujący zajmował w zakładzie kolejno stanowiska malarza, operatora kabin malarskich, malarza, malarza lakiernika przemysłowego - operatora kabin oraz brygadzysty pracującego. Ponadto w aktach osobowych znajdują się dokumenty, w których ubezpieczony własnoręcznie potwierdzał przyjmowanie obowiązków operatora kabin malarskich czy brygadzysty. Nie można w konsekwencji przyjąć, że skarżący w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace polegające na lakierowaniu ręcznym lub natryskowym – nie zhermetyzowanym.

Twierdzenia uzasadnienia wniosku o braku precyzyjnego, matematycznego wyliczenia tak w zakresie ustalenia 25 – letniego ogólnego stażu ubezpieczeniowego skarżącego, jak i w zakresie wyliczenia okresu pracy w szczególnych warunkach – w swojej ogólnikowości – nie zostały powiązane z argumentacją, którą wytknięto by rzeczywiście błędne ustalenie wskazanych okresów przez Sąd w zaskarżonym wyroku.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. ma podstawę w art. 102 k.p.c.